

አዲስ አበባ የሁላችንም ካልሆነች የማንም አትሆንም!

“ኢትዮጵያዊነት ሱስ ነው” ያሉን አቶ ለማ መገርሳ አዲስ አበባን የኦሮሞ የግል ሀብት ለማድረግ ጠንክረው እየሠሩ እንደሆነ የካቲት 28 ቀን 2011ዓም በወጣው የክልሉን መንግሥት አቋም በሚገልጸው መግለጫ አረጋገጠዋል። መግለጫውም እንዲህ ይላል “በአዲስ አበባና ኦሮሚያ መካከል ያለው የአስተዳደር የወሰን ጉዳይ አልባት ሳይሰጠው የጋራ መኖሪያ ቤቶች በአጣ መተላለፋቸው ተገቢ አይደለም።” ይላል። መግለጫው አያይዞም የኦሮሚያ ክልል መንግሥት በሁሉም አቅጣጫ የሕዝቡን ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ ደረጃ በደረጃ እየሠራ መሆኑን አጽንዖት ሰጥቷል። በዚህም ትላልቅ ስኬቶች እየተመዘገቡ እንደሆነ መግለጫው በኩራት ያብራራል። የአዲስ አበባ ጉዳይ በተመለከተ እና ከዚህ ጋር ተያያዥነት ስላላቸው ጉዳዮች በሙሉ በቅደም ተከተላቸው መልስ እንዲያገኙ በተሃድሶ ከስምምነት ላይ የተደረሰበት እንደሆነ በማውሳት ይህ ዕውን እንዲሆንም አበክረው እየሠሩ እንደሆነ መግለጫው አልሸሸገም። ከሁሉም በላይ መግለጫው በአዲስ አበባ እና በኦሮሚያ መካከል ያለው የአስተዳደር የወሰን ጉዳይ አልባት እስከሚያገኝ የኦሮሚያ ክልል ጥያቄ እያነሳባቸው ባሉ የአዲስ አበባ አዋጎች ቀበሌዎች ከክልሉ ወሰን አልፈው የተገነቡ የጋራ መኖሪያ ቤቶች ለተጠቃሚዎች በዕጣ ማስተላለፍ ትክክል እንዳልሆነ በአቶ ለማ መገርሳ የሚመራው የኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ዕምነት እንደሆነ ያስረዳል።

በዚህ አቋም መሠረት ይህ ውሳኔ ሥራ ላይ እንዳይውል የኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ጠንካራ አቋም መያዙን ይገልጻል። “ዶሮን ሲያታልሉዎት በመጫኛ ጣሉዎት” እንደሚባለው የኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ይህን አቋም የያዘው በቀዳሚነት የኦሮሞን ሕዝብ ተጠቃሚነት ከማስጠበቅ የመነጨ እንጂ የሀገሪቱን ብሔር ብሔረሰቦች አብሮ የመኖር ዕሴትን ከመጥላት የመነጨ አለመሆኑ ከግንዛቤ ሊገባ ይገባልም በማለት ሌሎች ነገዶችን ለማሞኘት ሞክሩዋል። ሞኝ ከተገኘ!

በሌላ በኩል መግለጫው በአዲስ አበባ እና በዙሪያዎ ተያይዘው የሚከናወኑ ሥራዎች ከክልሉ መንግሥትና ሕዝብ እውቅና ውጪ ለመሥራት መታቀዳቸው ሕጋዊነት አላቸው ብሎ እንደማያምን ያስጠነቅቃል። ይህንም ማስጠንቀቂያ እንዲህ በማለት ያጠብቀዋል፡-

“ትናንት ከህዝብ ጋር የታገልነው የህዝቡን ችግሮች ለመቅረፍ እና ህዝቡን ወደ ተሻለ ብልፅግና ለማሸጋገር ነው። ዛሬም ቢሆን ትናንት ለህዝቡ ቃል የገባናቸውን ድሎች እያስመዘገቡን መተናል፤ ይህንንም በማስቀጠል ማንኛውንም የህዝብ ጥያቄ በትግል ለማስመለስ አስፈላጊውን መስዋእትነት ለመክፈል ዝግጁ ነን” ብሏል። አያይዞም የኦሮሞ እና የኦሮሚያ መብትና ጥቅምን በማስከበር ወደተሻለ ብልፅግና ለማሸጋገር እንሠራለን በማለት ኢትዮጵያዊነትን የሁባሊት አሸቀንጥሮ መጣሉን በማያሻማ መንገድ ነግረውናል።

ይህን መግለጫ የቆረው መሪ ነኝ ከሚለው ጀዋር መሐመድ “አዲስ አበባን በጠጫም በአርገጫም” ብለን የኦሮሚያ እናደርጋታለን “አዲስ አበባ የኦሮሞ ናት” ከሚሉት አነጋዊ ንግግር እና “የፌዴራል ሥርዓቱን ለድርድር አናቀርብም” ከሚለው የአዲጋ መግለጫ ጋር አያይዞን በወያኔ ተይዘው የነበሩ ቁልፍ መንግሥታዊ መዋቅሮች በነማን እንደተያዙ ስናጤንና የአቶ ለማን የሚኒሶታ ቆንሰላ ጽሕፈት ቤት ከፋችነትን ስናገናኝብ ኢትዮጵያዊነት “ሱስ ነው” የሚለው የአቶ ለማ ንግግር እውነትም ሱስነቱ ይፋ መሆኑን እንርዳለን። ምክንያቱም ሱስ መጥፎ ልማድ በመሆኑ ይተዋል። ይጣላል እና! ኢትዮጵያዊነት ቅር ቢሉት የማይቀር የቀትር ጥላ ነው። ልጣልህ ቢሉት የማይጣል ከኅሊና ጋር ተጣብቆ የሚኖር የማንነት መንፈስ እንጂ ሲሹ የሚያነሱት ሳይሹ ሲቀሩ የሚጥሉት ሱስ አይደለም። ለነላማ ቡድን ግን ኢትዮጵያዊነት ማንነት ሳይሆን ሱስ በመሆኑ ይኸውና አሸቀንጥረው ለመጣል የሚያስፈልጉ ቅድመ ሁኔታዎች ሲናገሩና ሲፈጽሙ እያየን ነው።

አዲስ አበባ የአንድ ነገድ አንጡራ ሀብት ናት ብለን በማመን ሌሎቹን “ሠፋሪዎች” ናቸው እያልን አብሮነትና ኢትዮጵያዊነትን አልፎም ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት እንገነባለን የምንለው እንዴት ተብሎ ነው? ዲሞክራሲ መቻቻል እንጂ አንዱ ነገድ በሌሎች ላይ በማነሳሳት በሌሎች ላይ የሚጭን አይደለም። የሁሉንም ፍትሐዊ ተጠቃሚነት እንጂ የአንዱ ብቸኛ ተጠቃሚነት ማርጋገጫ አይደለም። ሰጥቶ በመቀበል እንጂ የእኔ ብቻ የሚል አይደለም። በሀሳብ የበላይነት የሚያምን እንጂ ያልበሰሉ ጮርቃዎችን አሰባስቦ የመንጋ ፍርድ የሚሰጥ አይደለም። ለብዙኃን ወሳኔ ተገዥነትና የጥቂቶችን መብት አስከባሪ መርሕ እንጂ አኛ ያልነው ካልሆነ የሚል ሃይማኖታዊ ቃል አይደለም። በሕግ የበላይነት በጽኑ የሚያምን ሥርዓት እንጂ በቡድኖች አመጽና ሁሉንም ለእኔ በሚሉ የሚመራ አይደለም። እና ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመገንባት በቅድሚያ መሪዎች የሥርዓቱን ባሕሪ ጠንቅቀው ሊያውቁ ይገባል። ያለበለዚያ ያላዋቂ ሳሚ.... ነው የሚከነው። ኢትዮጵያውነት የልዩነቶች ውኅደት የፈጠረው የወል ማንነት መገለጫ የሆነ እኛነት ነው። ይህ እኛነት ዘመን ተሻጋሪ ከመሆኑ የተነሳ ሃይማኖት ለመሆን የበቃ ነው። በደቡብ አፍሪካ ተመሥርቶ የነበረውንና ኒዮርክ ከተማ ያለውን የአብሲኒያ ቤተ እምነት (Abyssinian Baptist Church) ልብ ይሉዋል።

ኢትዮጵያዊነት ታላቅ የሰበት ኃይል ነው። የታላቁ የሐንሰ ግዛትን ለማወቅ ከዓለም ዙሪያ የነረፉትን ሰዎችና የጻፉትን ገድሎች ላገለበጠ ሰው የሰበት ኃይሉም ምን ያህል እንደሆነ ይረዳል። ኢትዮጵያዊነት የነፃነት ቀንዲልነት ነው ። ኢትዮጵያዊነት ነፃነት ነው። የነፃነት ሚስጥሩም ልዩነታችን ሳይሆን በልዩነታችን ውስጥ ያለው አንድነት፣ የጋራ እሴት፣ የጋራ ዓላማ መያዝ ነው። የሃይማኖት ልዩነትም ሆነ የቋንቋ ልዩነት የመለያዬት ምክንያት ሆኖ የኢትዮጵያን ነፃነት ጥያቄ ውስጥ አስገብቶ አያውቅም ነበር። ለጥቁር ዓለም ሕዝቦችና በቅኝ ግዛት ተጠፍረው ተይዘው ለነበሩ የአፍሪካ የእስያና የላቲን አሜሪካ ሕዝቦችም የነፃነትን ዋጋ ያሳየ ነው። ኢትዮጵያዊነት የዓለምን የፖለቲካ አሰላለፍ የቀየረ አስደናቂነትና አይበገሬነት ነው። በ1896 ዐድዋ ላይ በጣሊያ ላይ ያስመዘገበችው ድል የዚህ ሁሉ ማሳያ ቁዋሚ ሰሌዳ ነው።

እነዚህ ሁሉ ድንቅ ጉዳዮች በኢትዮጵያውያን የጋራ ጥረት የተገነቡ የሁላችንም መኩሪያና መመኪያ የወል ዕሴቶቻችን ናቸው። እነዚህን ላንዱ ነገድ ልስጥ ወይም ልውሰድ ማለት የኢትዮጵያዊነት መገለጫ የሆነውን አንዱን አካል ከጠቅላላው መነጠል ማለት ነው። ይህ መነጠል ደግሞ ሙሉ ኢትዮጵያዊ ማንነትን አያመለክትም።

ስለሆነም የአሮሚያ መንግሥት የያዘው አሮሞን ብቸኛ የኢትዮጵያ ሀብት ተጠቃሚ ለማድረግ የተያዘ አቁዋም ኢትዮጵያዊነትን በጽኑ የሚፀረር ነው። ሲጠብ አዲስ አበባ ከሁሉ ቀድሞ የነዋሪዎቹ መኖሪያ ከተማ ናት። ስለከተማዋ ሁለንተናዊ ዕድገትም ሆነ የኑሮ ዘይቤ ወሳኞቹ ነዋሪዎቹ እንጂ አዴፓ ሊሆን አይገባም። ሲሰፋ ደግሞ አዲስ አበባ የሁሉም ኢትዮጵያውያን መዲና ናት። የፌዴራል መንግሥት ተቋማትና የመሳሰሉት ከሁሉም የሀገሪቱ ክፍሎች በሚሰበሰቡ ግብር የተገነባች፣ ሁሉም ዜጎቿ ዋና ከተማችን የሚሏት፣ በዙሪያዋ ያሉትም በሩቅ ካሉት በተሻለ ሁኔታ በኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ተጠቃሚ የሚሆኑበት ከተማ ናት። ይህ ደግሞ በማንኛውም ከተሞች አካባቢ የሚኖሩ ዜጎች እንደየሁኔታው ተጠቃሚ እንደሚሆኑት ማለት ነው። ከዚያ ባለፈ ግን የኢትዮጵያዊነት ባህል ሃይማኖት ኢኮኖሚ የኑሮ ዘይቤና ቋንቋ ተለውሶ የተባካባት ገበቴ ስለሆነች የኢትዮጵያዊነት መገለጫ ሙዚዬም ናት። በመሆኑም አዲስ አበባ የሁላችንም እንጂ የአሮሞ የግል ሀብት አይደለችም። እንደዚህ አይነት አስተሳሰብ በየትኛውም ዓለም ታይቶም ተሰምቶም አያውቅም። አዲስ አበባ የሁላችንም ካልሆነች የማናችንም አትሆንም። “የማን ቤት ጠፍቶ የማን ይበጅ የአውሬ መውለጃ ይሆናል እንጂ!” እንደሚባለው።

ይህ ግን ለማንም አይጠቅምም። የሚጠቅመን እንደአባቶቻችን ተቻችለን ይቺን ውብ ድንቅና በሁለመናዊ ሀብት የደለበች ግን አስተዋይ የፖለቲካ ተወናዋዮች ያጠጡዋት ሀገር እያላት ከመቸገሩ በላይ ቆራርሰን ለበዮች እንዳናስረክባት የቁሮ መሪዎችና አነጋውያን ሀግ ሊባሉ ይገባል። ወደ ሁዋላ እንደ ከተባለ ዛሬ “ ሠፋሪ” የሚሉ ሰዎች ወራሪና መጤ ሊባሉ እንድሚችሉ ልናስገነዝባቸው እንደደለን።

አዲስ አበባ የነዋሪዎቹ እንጂ የአሮሞ አይደለችም!